

Kamil Lhoták
ilustrace

Mark Twain

**Dobrudružství
Huckleberryho
Finna**

Mark Twain

**Dobrodružství
Huckleberryho Finna**

CARPE DIEM
2016

Mark Twain

Dobrodružství Huckleberryho Finna

Knihu lze zakoupit rovněž ve verzi Deluxe v aplikaci CARPE DIEM ONLINE (App Store).

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu nebo v aplikaci. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření, je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce částí nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Všechna práva vyhrazena.

Tato publikace ani její část nesmí být publikována, uchovávána v rešeršním systému nebo přenášena jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, elektronického, fotografického či jiného způsobu) bez předchozího souhlasu nakladatelství.

No part of this may be reproduced in any form or by any electronic or mechanical means including information storage and retrieval systems, without permission in writing from the author. The only exception is by a reviewer, who may quote short excerpts in a review.

© František Gel – dědicové c/o DILIA, 1996

Illustrations © Kamil Lhoták – dědicové, 2016

© Carpe diem, 2016

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-7487-151-1 (pdf)

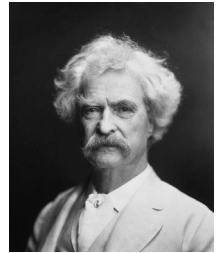
ISBN 978-80-7487-152-8 (epub)

ISBN 978-80-7487-185-6 (mobi)

O knize

Satiricko-humoristický román (1884) ztvárňující důležité společenské problémy novodobé Ameriky, základní dílo americké literatury. Příběh se odehrává v polovině 19. století, ještě před americkou občanskou válkou. Román sleduje cestu a vývoj vztahu mezi dospívajícím Huckleberrym Finnem a uprchlým jižanským otrokem Jimem během plavby po řece Mississippi. Společná dobrodružství a nesnáze mezi nimi vytvářejí pouto. Líčení jsou sice podávána Twainovým humorným stylem, zároveň však vyjevují nesouhlas s otroctvím. Knihu doprovázejí neméně klasické ilustrace Kamila Lhotáka.

O autorovi

MARK TWAIN (vlastním jménem Samuel Langhorne Clemens)
(30. listopadu 1835, Florida, Missouri – 21. dubna 1910, Redding, Connecticut)

Americký spisovatel a humorista. Vyrůstal v městě Hannibal v Missouri, které později poskytl předobraz pro dějiště jeho nejznámějších knih *Dobrodružství Toma Sawyera* a *Dobrodružství Huckleberryho Finna*. Vyučil se tiskařem, pracoval také jako sazeč a přispíval články do novin svého staršího bratra Orionu. V letech 1857–1861 pracoval jako kormidelník na řece Mississippi. Poté se vydal na západ, aby se připojil k Orionovi. V těžbě zlata neuspěl a tak se obrátil k žurnalistice.

Chyběla mu finanční prozíravost, a ačkoli vydělal knihami a přednáškami hodně peněz, promarnil je v různých podnicích (zejména v projektu Paigeova sázecího stroje) a musel vyhlásit úpadek. S pomocí Henry Huttlestona Rogerse nakonec své finanční problémy překonal. Usilovně pracoval, aby splatil všechny dluhy v plné výši, i když k tomu po vyhlášení úpadku již nebyl nucen.

Jako novinář napsal humornou povídku *Slavná skákající žába z okresu Calaveras*, která se stala velmi populární a přitáhla k němu pozornost. Dobře přijaty byly také jeho cestopisy. Dosáhl velkých úspěchů jako spisovatel a řečník, jeho vtíp a satira získaly uznání kritiků a kolegů a stal se přítelem mnoha vlivných osobností.

Mark Twain se narodil čtrnáct dní poté, co se na obloze objevila Halleyova kometa. V roce 1909 řekl: „Přišel jsem na svět s kometou. Za rok se má vrátit a myslím, že s ní opět odejdu. Bylo by to největší zklamání v mém životě, pokud by to tak nebylo.“ Zemřel skutečně během jejího dalšího průletu kolem Země.

(Zdroj: wikipedia)

Bibliografie:

- (1867) *The Celebrated Jumping Frog of Calaveras County*
- (1869) *Našinci na cestách (Innocents Abroad), (cestopis)*
- (1871) *Autobiography and First Romance*
- (1872) *Roughing It*
- (1873) *The Gilded Age: A Tale of Today*
- (1875) *Sketches New and Old (povídky)*
- (1876) *Old Times on the Mississippi (non-fiction)*
- (1876) *Dobrodružství Toma Sawyera (The Adventures of Tom Sawyer)*
- (1877) *A True Story and the Recent Carnival of Crime (povídky)*
- (1878) *Punch, Brothers, Punch! and other Sketches (povídky)*
- (1880) *A Tramp Abroad (cestopis)*
- (1880) *1601: Conversation, as it was by the Social Fireside, in the Time of the Tudors*
- (1882) *Princ a chud'as (The Prince and the Pauper)*
- (1883) *Život na Mississippi (Life on the Mississippi), (non-fiction)*
- (1884) *Dobrodružství Huckleberryho Finna (Adventures of Huckleberry Finn)*
- (1889) *Yankee z Connecticutu na dvoře krále Artuše (A Connecticut Yankee in King Arthur's Court)*
- (1892) *The American Claimant*
- (1892) *Merry Tales (fiktivní příběhy)*
- (1893) *Miliónová bankovka a další příběhy (The £1,000,000 Bank Note and Other New Stories)*
- (1894) *Tom Sawyer na cestách (Tom Sawyer Abroad)*
- (1894) *Pudd'n'head Wilson*
- (1896) *Tom Sawyer detektivem (Tom Sawyer, Detective)*
- (1896) *Personal Recollections of Joan of Arc*
- (1897) *How to Tell a Story and other Essays (eseje)*
- (1897) *Following the Equator (cestopis)*
- (1900) *The Man That Corrupted Hadleyburg*
- (1901) *Edmund Burke on Croker and Tammany (politická satira)*
- (1902) *A Double Barrelled Detective Story**
- (1904) *A Dog's Tale*
- (1905) *King Leopold's Soliloquy (politická satira)*
- (1905) *The War Prayer*
- (1906) *The \$30,000 Bequest and Other Stories*
- (1906) *What Is Man? (esej)*
- (1907) *Christian Science (non-fiction)*
- (1907) *A Horse's Tale*
- (1907) *Is Shakespeare Dead?*
- (1909) *Captain Stormfield's Visit to Heaven*
- (1910) *Letters from the Earth (vydáno posmrtně)*
- (1916) *Tajemný cizinec (1916 vydána verze upr. A. Painem, 1969 vyšlo kritické vyd. podle původ. rukopisů)*
- (1924) *Mark Twain's Autobiography (non-fiction, vydáno posmrtně)*

VÝSTRAHA

*Kdokoliv by se pokoušel hledat v tomto vyprávění důvod,
proč bylo sepsáno, bude stíhán.
Kdokoliv by se pokoušel hledat v něm mravní poučení,
bude vypořádán.
Kdokoliv by v něm hledal zápletku,
bude zastřelen.*

Z rozkazu autora:

*VELITEL DĚLOSTŘELECTVA
v zast. Granátnických gard*

*Místo děje: Údolí řeky Mississippi
Čas: Před čtyřiceti až padesáti lety*

KAPITOLA 1

Neznáte mě, ledaže jste snad četli knížku, která se jmenuje Dobrodružství Toma Sawyera; ale na tom nezáleží. Tu knížku sestavil pan Mark Twain a napsal tam pravdu, tedy – většinou pravdu. Sem tam něco vylepšil, ale celkem vzato napsal pravdu. Ale to nic. Však jsem jakživ nikoho neviděl, kdo by si nezalhal aspoň tu a tam, leda tetu Polly nebo vdovu nebo snad Mary. Teta Polly – to je tedy jako Tomova tetu Polly – a Mary a vdova Douglasová jsou důkladně popsány v té knížce, která je většinou knížka pravdivá, sem tam s nějakým vylepšením, jak jsem už řekl.

A ta knížka končí takto: Tom a já jsme našli peníze, které lupiči ukryli v jeskyni, a tak jsme zbohatli. Dostali jsme každý šest tisíc dolarů – v samém zlatě. Byla to velikánská spousta peněz, když to bylo narovnané do sloupků. No, a soudce Thatcher to vzal a uložil na úrok a vynášelo nám to dolar denně, jak je rok dlouhý – tedy víc, než by člověk věděl, co s tím. Vdova Douglasová si mě vzala za vlastního a prohlásila, že mě zcivilizuje; ale život v jejím domě byl tuze perný, neboť vdova byla zoufale spořádaná a slušná v každém ohledu; a tak když jsem to už nemohl vydržet, vyklouzl jsem. Navlékl jsem se do svých starých hadrů a narazil starý klobouk; byl jsem na svobodě a bylo mi dobře. Ale Tom Sawyer mě vyslídil a řekl, že zakládá loupežnickou tlupu a že bych se mohl přidat, kdybych šel zpátky k vdově a vedl život spořádaného občana. Tak jsem se vrátil.

Vdova nade mnou plakala a nazývala mě ubohou ztracenou ovečkou a nazývala mě i mnoha jinými názvisky, ale nijak zle to nemínala. Navlékla mě zase do nových šatů a mně nezbylo, než se v nich potit a potit a škrtit. No, a potom to všecko začalo nanovo. Vdova zacinkala zvonečkem a musels být včas u stolu. Ale když jsi byl u stolu, nesměl jsi rovnou začít jíst, ale musels čekat, až vdova sklopí hlavu a zažbrblá něco nad jídlem, ačkoliv dohromady nebylo nač žbrblat – až na to, že každá věc byla uvařená zvlášť. Když se dělá nějaká míchanina v kotlíku, je to jiné; věci se smíchají, kolem všeho je šťáva a je to všecko lepší.

Po večeři vdova přinesla svou knihu a začala mě poučovat o Mojžíšovi a o rákosí u břehu řeky a já se musel tužit, abych o něm všecko věděl. Ale potom se vdova podřekla a vyšlo najevo, že Mojžíš je už notnou dobu po smrti. Tak jsem už na další nebyl zvědavý, protože mi na mrtvých lidech vůbec nezáleží.

Brzy jsem začal mít chuť na kouření a řekl jsem vdově, aby mi to dovolila. Odpověděla, že kouření je mrzká neřest, že to je věc nečistá

a abych odolával pokušení. Vidíte, jak to s některými lidmi chodí. Hubují na něco, co sami neznají. Na jedné straně se starala o Mojžíše, do kterého jí nic nebylo, protože nebyl z její přízně, a který nikomu k ničemu není, protože je už dávno po smrti, a na druhé straně, vidíte, měla náramně moc řečí, když jsem dělal něco, co stálo za to. A kromě toho šňupala; toť se ví, šňupání tabáku bylo přípustné, protože to dělala sama.

Její sestra, slečna Watsonová, obstojně hubená stará panna s okuláry, se právě nastěhovala k vdově a dala se do mě se slabikářem. Dřela mě celkem snesitelně skoro hodinu a pak jí vdova řekla, aby toho už nechala. Také bych to už déle nebyl vydržel. Potom náledovala hodina nudná až k smrti a se mnou šli všichni čerti. Slečna Watsonová pořád říkala: „Dáš ty nohy dolů, Huckleberry,“ a „Nehrb se tak, Huckleberry – sed' rovně“ a za chvilčku zas řekla: „Nezevluj a neprotahuj se, Huckleberry – což-pak se neumíš chovat?“ Potom mi vyprávěla o pekle a já jsem jí řekl, že bych tam už rád byl. To ji hrozně dopálilo, ale já jsem tím nemínil nic zlého. Já jsem prostě chtěl někam jít. Já zkrátka chtěl nějakou změnu a nebyl jsem vybíravý. Ona mi řekla, že to, co jsem řekl, je hříšné. Povídala, že ona sama by něco takového neřekla za nic na světě; ona že žije tak, aby se dostala do nebe. Pomyslel jsem si, že dostat se tam, kde bude slečna Watsonová, není žádná trefa, a umínil jsem si, že se nebudu snažit dostat se do nebe. Ale to jsem jí ovšem neřekl, protože by z toho byly jen mrzutosti a k ničemu dobrému by to nevedlo. Ale slečna Watsonová, jak byla rozběhnutá, už se nezastavila a pokračovala v líčení nebe. Říkala, že člověk nebude v nebi mít nic jiného na práci než chodit od rána do večera s harfou a zpívat a zpívat do aleluja. Žádné štěstí jsem v tom neviděl, ale nahlas jsem to ovšem neřekl. Zeptal jsem se jí, zda myslí, že Tom Sawyer přijde do nebe, a ona řekla kdepak. Z toho jsem měl radost, protože jsem chtěl, abychom byli s Tomem spolu.

Slečna Watsonová pořád mlela svou a nic jí na mně nebylo vhod. Byla to hrozná nuda a připadal jsem si tuze opuštěný. Potom konečně svolali černochoy do domu a bylo modlení a pak se šlo spát. Šel jsem nahoru do své světnice se zbytkem svíčky a postavil jsem svíčku na stůl. Potom jsem si sedl na židli u okna a snažil jsem se myslet na něco veselého, ale nešlo mi to. Připadal jsem si tak opuštěný, že jsem si přál být mrtev. Hvězdy svítily a v lese šelestilo listů opravdu strašidelně; slyšel jsem sovu, která kdesi daleko hou-hou-houkala nad nějakým umrlým, a sýčka a psa, kteří nařikali pro někoho, kdo měl umřít. A vítr mi chtěl cosi pošeptat, a já ne a ne rozumět, co říká, a tak mi začal mráz běhat po zádech. Potom jsem od lesa zaslechl zvuk, jaký dělá duch, když chce říct, co ho

tíží, a když se nemůže dorozumět, a tak nemá v hrobě pokoj a musí každou noc chodit a naříkat. Byl jsem tak skleslý a vystrašený, že se mi zastesklo po společnosti. Potom mi najednou začal po rameni lézt pavouk. Smetl jsem ho, pavouk vletěl na svíčku, a než jsem mohl něco udělat, byl už od plamínku celý scvrklý. Nikdo mi nepotřeboval říkat, že to je hrozně špatné znamení a že mi to přinese neštěstí. Byl jsem notně vyděšen a strach mnou trásl, div mě nevytrásl z šatů. Vstal jsem, třikrát jsem se otočil a pokaždé jsem se pokřížoval; potom jsem si ovázal chomáček vlasů nití, abych se ochránil před čarodějnicemi. Ale moc jsem si od toho nesliboval, protože tohle člověk dělá, když ztratí podkovu, kterou našel, a nemůže ji proto přibít na dveře. Ale nikdy jsem neslyšel, že by to pomáhalo v případě, že člověk zabil pavouka.

Zase jsem si sedl, trásl jsem se dál a vytáhl jsem dýmku, abych si zakouřil; protože v domě bylo ticho jako v hrobě, tak se to vdova nemohla dozvědět. Za hodnou chvíli jsem slyšel z města hodiny, jak dělají bum – bum – bum; udeřily dvanáctkrát a zase bylo ticho, ještě horší než předtím. Ale za chvílečku jsem slyšel, jak dole ve tmě praskla mezi stromy větvíčka. Něco se tam hýbalo. Seděl jsem, ani jsem se nehnul, a poslouchal jsem. A potom jsem zaslechl načisto tiché „*mň-au mňau*“. To je ono, řekl jsem si a udělal jsem taky „*mň-au mň-au*“, jak nejtíšeji jsem uměl, a pak jsem zhasil světlo a vylezl oknem na střechu kůlny. Potom jsem sklouzl dolů, vplížil se mezi stromy a opravdu tam na mě čekal Tom Sawyer.

KAPITOLA 2

Šli jsme po špičkách stezkou mezi stromy, směrem ke konci vdoviny zahrady, a shýbali jsme se, aby nám větve nepoškrábaly hlavy. Když jsme šli kolem kuchyně, klopýtl jsem o kořen a neobešlo se to bez hluku. Přikrčili jsme se k zemi a ani jsme se nepohnuli. Velikánský černoš slečny Watsonové jménem Jim seděl ve dveřích kuchyně. Dobře jsme ho viděli, protože za ním bylo světlo. Vstal, natáhl krk a chvíli naslouchal. Potom řekl:

„Kdo je tam?“

Potom zase chvíli naslouchal a nakonec po špičkách vyšel a dostal se až načisto mezi nás. Mohli jsme na něho skorem sáhnout. Snad několik minut nebylo slyšet vůbec nic, ačkoliv jsme byli tak blízko sebe. Najednou mě začalo něco svrbět na kotníku, ale netroufal jsem se podrbat.

A potom mě začalo svrbět ucho a potom mě začalo svrbět na zádech, zrovna mezi lopatkami. Myslel jsem, že umřu, když se nebudu moci poškrábat. Mockerát jsem si toho od té doby všiml. Když jste v nóbl společnosti nebo na nějakém pohřbu nebo když se snažíte usnout a nechce se vám spát – když jste někde, kde se nesmíte drbat, zaručeně vás bude svrbět tuhle a tamhle a kdeco. Za chvílečku povídá Jim:

„Járku, kdo je tam? A kde jste? Ať se propadnu, jestli jsem něco neslyšel. No, já vím, co udělám. Já si tady sednu a počkám, až to uslyším ještě jednou.“

A Jim se opravdu posadil, zrovna mezi Toma a mě. Zády se opřel o strom a natáhl nohy, div se mě svou nohou nedotkl. A mě začal svrbět nos. Svrběl, až mi vhrkly slzy do očí. Ale já se nedrbal. Potom mě začalo svrbět uvnitř v nose. Potom dole. Nevěděl jsem, jak vydržím sedět zticha a nehnutě. Toto trápení trvalo snad šest sedm minut, ale zdálo se to notně delší. Už mě svrbělo na jedenácti rozličných místech. Už jsem myslel, že to nevydržím ani minutu, ale zaťal jsem zuby a řekl jsem si, že to přece jenom zkusím. A právě v tu chvíli Jim začal zhluboka dýchat; pak začal chrápat – a potom za chvílečku mi bylo zase dobře.

Tom mi dal znamení tichým zasyčením a začali jsme se plížít pryč po ruce a po kolenou. Když jsme urazili nějaké tři metry, zašeptal mi Tom, že by rád uvázal Jima ke stromu, jen tak pro legraci. Ale já jsem řekl, aby to nedělal. Že by se Jim mohl probudit a spustit povyk a že by pak přišli na to, že nejsem doma. Potom Tom řekl, že nemá dost svíček a že vklouzne do kuchyně a pár jich přinese. Já jsem nechtěl, aby se o to pokoušel. Řekl jsem mu, že by se Jim mohl probudit a přijít na nás. Ale Tom to chtěl riskovat, a tak jsme vklouzli do kuchyně a vzali tři svíčky a Tom za ně položil na stůl pětník. Potom jsme zase vylezli a já byl jako na trní, abychom už byli odsud; ale ne a ne, Tom se musel plazit zpátky na místo, kde byl Jim, a něco mu tam provedl. Čekal jsem a zdálo se mi to dlouhé, protože všechno kolem bylo tak tiché a opuštěné.

Když se Tom vrátil, dali jsme se po stezce kolem plotu zahrady a za chvíli jsme šplhali po příkrém svahu kopce na druhé straně domu. Tom řekl, že vzal Jimovi klobouk z hlavy a pověsil ho na větev stromu. Jim že se trochu pohnul, ale že se neprobudil. Později Jim vyprávěl, že ho čarodějnice očarovaly a že ho přivedly do tranzu a že ho osedlaly a že je musel vozit po celém státě. A potom že ho zase složily pod strom a pověsily klobouk na větev, aby bylo vidět, kdo to všechno udělal. Když to Jim vyprávěl podruhé, říkal už, že čarodějnice po něm rajtovaly až do New Orleansu; později přidával při každém vyprávění další kousek cesty a nakonec už

tvrdil, že musel čarodějnice vozit na zádech po celém světě, že ho čarodějnice málem schvátily k smrti a že má záda od sedla samý puchýř. Jim byl na toto své dobrodružství hrozně pyšný a vytahoval se tak, že ostatní černochoy úplně přezíral. Přicházeli za ním černoši i zdaleka, aby ho slyšeli, a Jim byl váženější než kterýkoliv jiný černochoch v okrese. Cizí černoši kolem něho postávali a civěli na něho s otevřenou hubou, jako kdyby Jim byl nějaký zázrak. Černoši si vždycky při černé hodině u kuchyňského ohně vyprávějí o čarodějnicích; ale teď, sotva některý z nich začal a dělal, jako by byl s čarodějnicemi jedna ruka, Jim se do toho vkládal a říkal: „Hm, co ty můžeš vědět o čarodějnicích?“ a černochoch byl vyřízený a takhle malinký. Ten pětník nosil Jim na provázku kolem krku, kudy chodil, a říkal, že je to začarovaná památka, kterou mu dal vlastnoručně čert. A čert mu prý řekl, že tou mincí může každého vyléčit a kdykoliv přivolat čarodějnice prostě tím, že minci něco zašeptá; ale Jim nikdy neřekl, co tomu pětníku šeptá, černoši chodili z širého okolí a dávali Jimovi všechno, co měli, jenom aby se směli na ten pětník podívat; ale žádný z nich se ho nedotkl, protože ho měl čert v ruce. Jim se načisto zkažil a už nebyl ve službě k ničemu, protože se nafoukl. Byl nadutý, že viděl čerta a že na něm rajtovaly čarodějnice.

No, a když jsme se s Tomem došplhali na vršek kopce, podívali jsme se dolů na městečko a viděli tři nebo čtyři světýlka, snad tam někdo stonal; a hvězdičky nad námi tak krásně svítily; a dole u města tekla řeka široká skoro dva kilometry a děsně tichá a mohutná. Sešli jsme z kopce a našli Joea Harpera, Bena Rogerse a několik dalších chlapců schovaných ve staré jirchárně. Tak jsme odvázáli loďku a veslovali nějaké čtyři kilometry po proudu. Přistáli jsme u velké skály na svahu pahorku a vylezli jsme na břeh.

Šli jsme k velkému křovisku a tam jsme museli Tomovi přísahat, že zachováme tajemství, a potom nám Tom ukázal díru v kopci. Byla zrovna v místech, kde křoví bylo nejhustší. Zapálili jsme svíčky a lezli po všech čtyřech dovnitř. Plazili jsme se asi dvě stě metrů a potom jsme se octli v menší jeskyni. Tom nakukoval a šťáral do všech koutů a za chvílečku vklouzl pod stěnu, kde byste nebyli rozpoznali otvor. Dali jsme se úzkou chodbou, až jsme se dostali do jakési místnosti. Byla celá zatuchlá a studená a vlhkost stékala ze zdí. Tam jsme se zastavili a Tom řekl:

„A teď založíme lupičskou tlupu, o které jsme mluvili. Bude se jmenovat Tlupa Toma Sawyera. Kdo se chce přidat, musí složit přísahu a podepsat se vlastní krví.“

Všichni jsme byli svolní. Tak Tom vytáhl arch papíru, na kterém měl sepsanou tu přísahu, a přečetl ji. Příklad pravila, že každý chlapec bude věrný tlupě a nikdy nevyzradí její tajemství; kdyby některý chlapec něco udělal jinému chlapci z tlupy, hoch, který by to dostal za úkol, musí zabít toho chlapce a jeho rodinu a nesmí jíst ani spát, dokud je nezabije a dokud nevyseká do jejich hrudi kříž, znamená tlupa. A nikdo, kdo nepatří k tlupě, nesmí tohoto znamení užívat, a kdyby ho užil, musí být stíhán; a kdyby ho užil ještě jednou, musí být zabit. A kdyby příslušník tlupy vyzradil tajemství, musí být jeho hrdlo proříznuto a jeho mrtvola spálena a popel rozmetán a jeho jméno škrtnuto z listiny krví a nikdy už v tlupě nevyšloveno, ale prokleta a navždy zapomenuto.

Všichni jsme řekli, že je to opravdu nádherná přísaha, a ptali jsme se Toma, zda to má z vlastní hlavy. Řekl, že částečně, ostatek že je z knih opírátech a z knih o lupičích a že každá lepší tlupa má takovou přísahu.

Někteří hoši mínili, že by bylo dobře zabít i rodiny chlapců, kteří by vyzradili tajemství tlupy. Tom řekl, že to je dobrý nápad, vzal tužku a připsal to. Potom povídá Ben Rogers:

„Tuhle Huck Finn nemá rodinu; jak to bude s ním?“

„No, přece má otce, ne?“ povídá Tom Sawyer.

„Otce má, ale kde je mu konec? Lehával opilý s vepří v ohradě, ale už rok nebo ještě déle ho tu nikdo neviděl.“

Dlouho to probírali a už mě chtěli vyloučit, protože prý každý chlapec musí mít rodinu nebo někoho, koho bychom mohli zabít. Jak prý by k tomu přišli ti druzí. Nikdo na žádné řešení nepřišel a nakonec byli všichni s rozumem v koncích a seděli jako zařezaní. Já měl brekot na krajičku; ale najednou jsem si vzpomněl na východisko a nabídl jsem jim k zabítí slečnu Watsonovou. Všichni řekli:

„Ta nám stačí, tak je to v pořádku. Huck se k nám může přidat.“

Pak si každý vrazil špendlík do prstu, aby měl krev na podpis, a já jsem také udělal své znamení ruky.

„A teď,“ povídá Ben Rogers, „co ta naše tlupa bude dělat?“

„Výhradně loupit a vraždit,“ řekl Tom.

„A co budeme loupit? Věci v domech nebo dobytek nebo –“

„Nesmysl. Krást dobytek a podobné věci, to není loupežnictví; to je krádež,“ povídá Tom Sawyer. „My nejsme žádní zloději. Kradení nemá vůbec žádnou úroveň. My jsme silniční loupežníci. Budeme zastavovat a přepadávat na silnicích poštovní dostavníky a povozy, budeme mít masky, budeme zabíjet lidi a budeme jim brát hodinky a peníze.“

„Musíme ty lidi vždycky zabíjet?“

„To tedy určitě. Je to nejlepší. Některé autority smýšlejí jinak, ale většina se shoduje v tom, že je nejlépe ty lidi zabít – až na některé, které přivedeme sem do jeskyně a které tu podržíme kvůli výplatnému.“

„Výplatné? Co to je?“

„Nevím, ale tak se to dělá. Viděl jsem to v knížkách, a proto to budeme dělat také.“

„Ale jak to budeme dělat, když nevíme, co to je?“

„U všech všudy, musíme to tak udělat. Copak jsem ti neřekl, že to tak stojí v knížkách? Nebo chceš snad dělat něco jiného, než je v knížkách, a chceš to všecko poplést?“

„To se ti pěkně říká, Tome Sawyere, ale jak, u všech všudy, chceš ty lidi vyplatit, když nevíme, jak se to dělá. O to mi jde. Anebo nám aspoň řekni, co si myslíš, že to výplatné je.“

„Abych řekl pravdu, nevím. Ale snad je to tak, že ty lidi zde podržíme, až budou vyplaceni, to znamená, že je zde podržíme, až budou mrtvi.“

„Tak bych to řekl hned. To bude ono. Podržíme je tady, až budou vyplaceni k smrti; ale budou jenom na zlost; snědí nám všechny zásoby a budou se pořád pokoušet o útěk.“

„Že můžeš takhle žvanit, Bene Rogersi! Jak by mohli uniknout, když u nich bude stráž, připravená zastřelit každého, kdo by se hnul jenom o píd?“

„Stráž? To se ti povedlo! Tak někdo tu bude sedět celé noci a vůbec se nevyspí jenom proto, aby je hlídal. Já myslím, že je to hrozná hloupost. Proč bychom nemohli vzít klacek a vyplatit je hned, jak se sem dostanou?“

„Proč? Protože to není v knížkách. Rozmysli si to, Bene Rogersi; chceš to dělat podle pravidel, nebo nechceš? O to jde. Nebo si snad myslíš, že lidi, kteří píšou knížky, nevědí, co se sluší a patří? Myslíš si snad, že by se mohli od tebe přiučit? Ani nápad, vašnosti. Budeme lidi držet na výplatné podle pravidel.“

„Mně je to jedno; ale nevymluvíš mi, že to je hloupost. A jářku, ženy budeme zabíjet také?“

„Poslyš, Bene Rogersi, kdybych byl tak nevzdělaný jako ty, byl bych zticha. Zabíjet ženy? Ne; nikdo ještě nic takového v knížkách nenašel. Ženy přivedeš sem do jeskyně a budeš k nim jako mílius; a pomaloučku polehoučku se do tebe zamilují a nebudou už chtít jít domů.“

„Je-li to takové, jsem pro to, ale moc si od toho neslibuju. Než se nadějeme, budeme mít jeskyni přeplněnou ženami a muži, kteří čekají na výplatu, že tady nezbude místa pro nás loupežníky. Ale dělej, jak umíš,

já už jsem zticha.“ Malý Tommy Barnes v tu chvíli už spal, a když ho vzbudili, začal se bát a plakal, a říkal, že chce domů k mamince a že už nechce být loupežníkem.

Tak se mu všichni smáli a říkali mu, že je miminko, a on řekl, že půjde a že rovnou vyzradí všechna tajemství. Ale Tom mu dal pětník, aby byl zticha, a řekl, že všichni půjdeme domů a že se sejdeme příští týden a někoho obereme a pár lidí pozabijíme.

Ben Rogers řekl, že smí z domu jenom v neděli, a proto chtěl, abychom začali příští neděli; ale všichni ostatní chlapci říkali, že začít s loupežnictvím v neděli by byl hřích, a tím byla otázka vyřízená. Hoši se usnesli, že se sejdou a určí den co nejdříve, a pak jsme zvolili Toma Sawyera prvním kapitánem a Joa Harpera druhým kapitánem tlupy a vydali jsme se na cestu domů.

Doma jsem vylezl na kůlnu a vlezl oknem do světnice, zrovna než začalo svítat. Moje nové šaty byly hrozně ukoptěné a zablácené a já byl unavený jako pes.

KAPITOLA 3

Kvůli těm šatům mi stará slečna Watsonová ráno notně vyčínila; ale vdova nehubovala, jenom čistila šaty a vypadala přitom tak smutně, že jsem si umínil, že se nějakou chvíli budu chovat slušně, když to dokážu. Potom mě slečna Watsonová vzala stranou a modlila se, ale k ničemu to nevedlo. Řekla mi, abych se modlil každý den a že o cokoliv budu žádat, bude mi dáno. Ale ve skutečnosti to tak nebylo. Já to vyzkoušel. Jednou jsem dostal rybářský vlas, ale neměl jsem udici, a vlas bez háčku mi k ničemu nebyl. Třikrát nebo čtyřikrát jsem se modlil o háček, ale nějak to nefungovalo. Potom jsem jednoho dne žádal slečnu Watsonovou, aby to zkusila za mě, ale ona řekla, že jsem blázen. Nikdy mi neřekla proč a sám jsem na to nemohl přijít.

Jednou jsem si šel sednout do lesa a všechno jsem si důkladně promyslel. Když – povídám sám sobě – člověk může dostat všechno, oč se modlí, proč děkan Winn nemůže dostat zpátky peníze, které prodělal na prasatech? Proč nemůže vdova dostat zpátky tu stříbrnou tabatěrku na šňupavý tabák, kterou jí někdo ukradl? Proč slečna Watsonová nemůže ztloustnout? Kdepak – povídám sám sobě –, z modlení nic nekouká. Šel jsem a řekl jsem o tom vdově a vdova mi řekla, že člověk může modlitbou získat toliko „duchovní dary“. To bylo na mě moc učené, ale vdova

mi vysvětlila, co to znamená – že musím pomáhat jiným lidem, udělat všecko, co můžu, pro jiné lidi, starat se o ně dnem i nocí a nikdy nemyšlet na sebe. Jestli jsem tomu správně rozuměl, patří k těm jiným lidem i slečna Watsonová. Šel jsem zase do lesa a dlouho jsem si to v duchu rozbíral, ale nenašel jsem v tom žádnou výhodu – leda pro ty jiné lidi; nakonec jsem si řekl, že si tím už nebudu lámat hlavu a že to nechám plavat. Občas si mě vdova vzala stranou a mluvila ke mně o Prozřetelnosti, až se člověku sbíhaly sliny v ústech. Ale druhý den si mě zase půjčila slečna Watsonová a všecko obrátila vzhůru nohama. Usoudil jsem, že jsou vlastně dvě Prozřetelnosti a že chudý člověk by měl slušné vyhlídky s Prozřetelností vdovinou, ale dostane-li se do drápů Prozřetelnosti slečny Watsonové, je s ním konec. Všecko jsem si to promyslel a přišel jsem na to, že bych chtěl patřit vdovině Prozřetelnosti, ačkoliv jsem si nedovedl představit, co by ta Prozřetelnost z toho měla, když jsem takový nevzdělaný a nicotný a zchátralý.

O tátovi nebylo ani vidu, ani slechu už přes rok, a to mi bylo velmi milé; vůbec jsem ho už nechtěl vidět. Táta mě mlátil, když byl střízlivý a já byl po ruce; proto jsem se většinou schovával v lese, pokud táta byl v obci. A tenkrát, před rokem, ho vylovili z řeky utopeného, asi dvacet kilometrů nad obcí, jak lidi říkali. Mysleli aspoň, že to je on; říkali, že utopenec byl zrovna tak velký jako táta, byl otrhaný a měl nezvykle dlouhé vlasy, což se shodovalo; podle tváře ho poznat nemohli, protože utopenec byl ve vodě tak dlouho, že vlastně vůbec neměl tvář. Říkali, že plaval v řece naznak. Vytáhli ho a pohřbili ho na břehu. Ale mně se to nijak nechtělo líbit, protože jsem si náhodou na něco vzpomněl. Věděl jsem velmi dobře, že utopený člověk neplave ve vodě naznak, ale tváří dolů. Tak jsem věděl, že ten utopenec nebyl táta, ale žena přestrojená do mužských šatů. A zase bylo po mém klidu. Musel jsem počítat s tím, že se táta jednoho dne zas objeví, ačkoliv jsem si velmi přál, aby se to nestalo.

Hráli jsme si na loupežníky asi měsíc, a pak jsem se vzdal členství. Také všichni ostatní chlápci z tlupy vystoupili. Nikoho jsme totiž neobrali a nikoho jsme nezabili, jenom jsme pořád dělali jako kdyby. Bylo to vždycky stejné: Vyrázili jsme z lesa na honáky vepřů nebo na ženy jedoucí s kárami zeleniny do města na trh, ale nikdy jsme nikoho nezabili. Tom Sawyer mluvil o vepřích jako o prutech zlata a o petrželi jako o „stkvostech“ a po návratu do jeskyně jsme měli mnoho řečí o tom, kolik lidí jsme zabili, kolik jsme jich poznamenali. Ale já v tom neviděl žádný užitek. Jednou Tom poslal chlapce, aby běžel obcí s hořící větví, které říkal „heslo“ (bylo to znamení, aby se tlupa shromáždila), a potom řekl, že dostal

od svých zvědě tajnou zprávu, že se zítra na mýtině Jeskynní rokliny utáboří celá karavana španělských kupčků a bohatých Arabů, která má přes dvě stě slonů, šest set velbloudů a přes tisíc vojenských soumarů, a všechno že je naloženo diadémanty. A že karavanu chrání pouhých čtyři sta vojáků a že my si lehne do zálohy, jak tomu říkal, že je ze zálohy přepadneme, že je všechny pobijeme a věci seberem. Tom také řekl, že si musíme nabrousit meče, ošetřit pušky a v každém ohledu se připravit. To Tom říkával, i když šlo o nájezd na fůru s petrželí. Mluvil o broušení mečů a o čištění pušek, ačkoliv šlo jenom o latě a o tyče od smetáků, které jsi mohl drhnout, až jsi byl modrý v tváři, a tyče a laťky přece nestály za víc než předtím. Nevěřil jsem, že bychom mohli natřít takovému množství Španělů a Arabů, ale chtěl jsem vidět slony a velbloudy, a proto jsem se příští den, v sobotu, do té zálohy dostavil; a na povel jsme se vyřítili z lesa a seběhli ze stráně. Ale nebyli tam Španělé ani Arabové a nebyli tam sloni ani velbloudi. Byl tam jenom výlet nedělní školy, a to ještě první třídy. Navezli jsme se do toho a rozprášili jsme děti, ale neukořistili jsme nic než několik koblih a trochu zavařeniny; jenom Ben Rogers ukořistil hadrovou panenku a Joe Harper kostelní zpěvník a nábožnou knížku. Ale potom se do nás dal pan učitel a my museli odhodit všechno, co jsme měli, a vzít do zaječích. Žádné diadémanty jsem neviděl a také jsem to Tomovi řekl. Tom odpověděl, že tam byly metráky drahokamů a že tam také byli Arabové i sloni a vůbec. Já jsem řekl, proč jsme je tedy neviděli? Tom odpověděl, že kdybych nebyl tak nevzdělaný a četl knížku, která se jmenuje Don Quijote, věděl bych to bez ptaní. Řekl, že to všechno je následek kouzel. Že tam byly stovky vojáků a sloni a poklady a tak dále, ale že máme nepřátele. Tom je nazýval kouzelníky. Kouzelníci prý změnili celou karavanu v dětský školní výlet a jen tak ze zlomyslnosti. Na to já: „Dobrá. Tak se tedy musíme dát do těch kouzelníků.“ Tom Sawyer řekl, že jsem trouba.

„Copak nevíš,“ řekl Tom, „že by kouzelník mohl povolat fůru duchů – džinů, kteří by z tebe udělali sekanou, než bys mohl říct švec? Džinové jsou vysocí jako strom a v pase tlustí jako kostel...“

„Dobrá,“ povídám na to já, „a jakpak kdybychom si sehnali nějaké džiny, kteří by pomohli nám? Nemohli bychom pak těm jejich džinům ukázat, zač je toho loket?“

„A jakpak chceš ty džiny sehnat?“

„Nevím. Ale jak si je obstarávají oni?“

„To je jednoduché. Třou starou cínovou lampu nebo železný kruh a džinové se začínají hrnout za blesků a hromů, až se kolem kouří, a musejí

udělat všechno, co se jim poručí. Pro džina je jako nic vytrhnout prašnou věž a přetáhnout jí po hlavě pana řídícího učitele nedělní školy nebo cokoli jiného.“

„A kdo je může donutit, aby se takhle přihrnuli a řádili?“

„No ten, kdo tře lampu nebo kruh. Džinové patří komukoli, kdo tře lampu nebo kruh, a oni musí udělat všechno, co jim poručí. Když jim řekne, aby postavili palác dlouhý šedesát kilometrů ze samých diamantů a naplnili ho žvýkací gumou nebo na cokoli máš chuť a přitáhli z Číny císařovu dceru, aby ses s ní mohl oženit, musejí to udělat a musejí to ještě k tomu udělat, než zítra vyjde slunce. A kromě toho ještě musejí ten palác stěhovat za tebou, kamkoli si přeješ. Tak už tomu rozumíš?“

„Nu,“ povídám na to, „jak já na to koukám, jsou ti džinové spolek tupohlavců, když ty paláce rozdávají na všechny strany, místo aby si je nechali sami pro sebe. A ještě k tomu – kdybych já byl džinem, nechal bych toho člověka drhnout lampu, až by byl mourovatý, a ani by mě nenapadlo všeho nechat a přiběhnout za ním jenom proto, že si zamanul drhnout starou cínovou lampu.“

„Jak můžeš takhle žvanit, Hucku Finne! Kdybys byl džin, prostě bys musel přijít, když ten člověk tře lampu, ať by se ti to líbilo, nebo nelíbilo.“

„Že by? Kdybych byl vysoký jako strom a velký jako kostel? Dobrá, já bych tedy přišel, ale prohnal bych toho člověka, že by vylezl na nejvyšší strom v Americe.“

„S tebou není řeč, Hucku Finne. Nemáš z ničeho pojem, ty stoprocentní ťulpasi!“

Několik dní jsem o tom přemýšlel a pak jsem si řekl, že zkusím, zda snad přece jenom na tom něco není. Našel jsem si starou cínovou lampu a železný kruh, šel jsem s tím do lesa a drhl jsem to, až jsem se potil jako Indián. Chtěl jsem si dát přinést palác a prodat ho; ale nic z toho nebylo, žádný z těch džinů se neobjevil. Tak jsem usoudil, že všechno to povídání bylo prostě jedna z mnoha lží Toma Sawyera. Možná že on sám opravdu věří na ty Araby a na ty slony, ale pokud jde o mě, já jsem jiného názoru. Ono to opravdu mělo všechny znaky nedělní školy.

KAPITOLA 4

Tři čtyři měsíce uběhly a byli jsme uprostřed zimy. Chodil jsem do školy skoro každý den, znal jsem abecedu a uměl jsem číst a psát – aspoň

trochu – a dovedl jsem odřikávat malou násobilku až po šestkrát sedm je třicet pět a myslím, že to výš nedotáhnu, i kdybych byl naživu věčně. A ostatně také matematiku nepovažuji za důležitou.

Nejprve jsem školu nenáviděl, ale pomaloučku polehoučku jsem si zvykl tak, že jsem ji snesl. Když jsem byl mimořádně unavený, šel jsem za školu a nářez, který jsem druhý den dostal, mi udělal dobře a únavu zaplašil. A tak čím déle jsem chodil do školy, tím to bylo snadnější. Taky jsem si zvykl na vdovu a její domácí řád a už se mi to tak nepříčilo. Žít ve stavení a spát v posteli mi většinou velmi vadilo, ale než přišla zima, občas jsem se vytrácel z domu a chodil spát do lesa, a tak jsem si opravdu odpočinul. Svůj dřívější způsob života jsem měl raději, ale jak čas plynul, měl jsem rád i nový způsob, aspoň trošinku. Vdova říkala, že se lepším pomalu, ale jistě, a že dělám uspokojivé pokroky. Říkala, že se za mě nemusí stydět.

Jednoho rána u snídaně jsem nerad převrhl slánku. Rychle jsem chtěl nabrat špetku soli, abych ji hodil přes levé rameno a odvrátil tak smůlu, ale slečna Watsonová byla rychlejší a překazila mi to. „Dej ty ruce pryč, Huckleberry,“ řekla. „Jaký ty vždycky naděláš nepořádek!“ Vdova se za mě přimluvila, ale já dobře věděl, že tím se smůla ode mě neodvrátí. Po snídani jsem odešel ustaraný a roztřesený a jenom jsem myslel na to, kde mě smůla stihne a co to bude. Jsou způsoby, jak odvrátit určité druhy smůly, ale tohle byla smůla jiného druhu; tak jsem se ani nepokoušel něco proti ní dělat a jenom jsem se sklesle loudal a koukal, co se bude dít.

Prošel jsem zahradou před domem a vylezl na schůdky vedoucí přes vysokou ohradu. Na zemi bylo na dva prsty nového sněhu a v něm jsem spatřil čísi šlápoty. Šlápoty přišly od kamenného lomu, chvíli u schůdků přešlapovaly a pak odešly kolem plotu zahrady. Bylo divné, že člověk, který zde přešlapoval, nepřišel do domu. Vůbec jsem tomu nerozuměl. Bylo to nějaké divné. Už jsem se chtěl vydat za těmi stopami, ale zastavil jsem se, abych si prvou prohlédl zblízka. Na první pohled jsem nic zvláštního neviděl. Ale na druhý pohled už ano. Na podpatku levé boty byl z dvou velikých hřebů udělaný kříž jako ochrana proti čertu.

Ve vteřině jsem vyskočil a utíkal z kopce dolů. Co chvíli jsem se ohlížel přes rameno, ale nikoho jsem neviděl. Doběhl jsem k soudci Thatcherovi, co nejrychleji jsem uměl. On mi řekl:

„Copak se děje, chlapče, jsi celý udýchaný. Přišel sis pro úroky?“

„Prosím ne,“ povídám já, „a přišly mi nějaké?“

„Přišly, právě včera večer. Jsou to úroky za půl roku – přes sto padesát dolarů. To je pro tebe celé jmění. Bylo by dobře, kdybys je zde nechal,

abych je mohl uložit k těm tvým šesti tisícům, protože vezmeš-li si je, jistě je utratíš.“

„Prosím ne,“ povídám na to já, „já je nechci utratit. Já je vůbec nechci, ani těch šest tisíc. Já bych chtěl, abyste si je vzal. Já vám to chci dát všechno, těch šest tisíc i ty úroky.“

Soudce byl překvapen. Nevěděl, na čem je. Povídá:

„Copak tím chceš říci, chlapče?“

Povídám já: „Prosím, na nic se neptejte. A ty peníze vezmete, vidíte?“

Na to on:

„Nevím, jsem na rozpacích. Děje se něco?“

„Prosím, vezměte je,“ povídám já, „a na nic se mě nevyptávejte. Když se mě nebudete vyptávat, nebudu muset lhát.“

Soudce chvíli přemýšlel a pak povídá:

„Á-ha. Myslím, že už tomu rozumím. Ty mi chceš *prodat* všechn svůj majetek, a nikoliv darovat. Tak to vlastně míníš.“ Potom soudce Thatcher něco napsal na papír, přečetl to a povídá:

„Tak, tady vidíš, že listina říká ‚za přijatou protihodnotu‘.

To znamená, že jsem to od tebe koupil a že jsem ti za to zaplatil. Tady máš dolar. A zde to podepiš.“

Podepsal jsem to a odešel jsem.

Černoch slečny Watsonové Jim měl zkamenělý chuchvalec nalezený v bachoru vola. Chuchvalec byl velký jako pěst a Jim s ním provozoval čáry. Říkal, že v tom chuchvalci je duch, který všechno ví. Tak jsem večer zašel k Jimovi a řekl jsem mu, že táta je zase tady, protože jsem našel ve sněhu jeho stopy. Chtěl jsem vědět, co táta bude dělat a zda tu zůstane. Jim přinesl ten svůj chuchvalec, něco nad ním drmolil a pak ho zvedl a upustil na podlahu. Chuchvalec pořádně buhl a odkutálel se jen tak na dva prsty. Jim to zkusil znova a potom ještě jednou a dopadlo to vždycky stejně. Potom si Jim klekl, přiložil k chuchvalci ucho a naslouchal. Ale k ničemu to nebylo; Jim říkal, že duch nechce mluvit. Prý někdy nechce mluvit zadarmo. Řekl jsem Jimovi, že mám starý, oblýskaný, padělaný čtvrtdolar, který k ničemu není, protože postříbřením trochu prokukuje mosaz, a i kdyby neprokukovala, že čtvrtdolar nikde nevezmou, protože je ošoupaný, až je na omak mastný, takže každý pozná, že je to padělek. (O tom dolaru, který mi dal soudce Thatcher, jsem raději nic nepověděl.) Řekl jsem Jimovi, že ten čtvrtdolar je hrozný šmejd, ale že ho chuchvalec třeba vezme, protože rozdíl nepozná. Jim k minci čichl, pak do ní kousl, potom ji třel a nakonec řekl, že zařídí, aby chuchvalec myslel, že je to opravdový čtvrtdolar. Řekl, že nařizne syrový brambor, strčí do

něho minci a nechá ji tam přes noc. A ráno že mosaz už nebude vidět a že mince už nebude mastná a že ji za pravou ve městě přijme ihned každý, neřkuli chuchvalec. No, já jsem taky věděl, že brambor všecko napraví, ale nějak jsem na to pozapomněl.

Jim položil čtvrdolar pod chuchvalec a znova vkleče naslouchal. Za chvíli řekl, že chuchvalec je teď svolný. Řekl mi, že chuchvalec vyjeví všechnu mou budoucnost, budu-li si přát. Řekl jsem, ať tedy spustí. A tak chuchvalec mluvil k Jimovi a Jim to opakoval. Řekl:

„Váš starý otec ještě sám neví, co bude dělat. Jednou pomýšlí na odjezd a jednou pomýšlí, že zde zůstane. Nejlepší, co můžete udělat, je klidně počkat a nechat starého pána, aby dělal, co chce. Dva andělé poleťují kolem něho. Jeden je bílý a lesklý a druhý je černý. Ten bílý mu radí, aby chvíli dělal dobrotu, ale potom se do toho vloží ten černý a všecko pokazí. Člověk dnes ještě nemůže říct, který z nich to u něho vyhraje. Ale vám se všecko v dobré obrátí. Čeká vás v životě mnoho žalosti a mnoho radosti. Chvillemi se vám povede zle a nemoc vás nemine, ale pokaždé se zase uzdravíte. Ve vašem životě jsou dvě dívky. Jedna z nich je světlá a druhá tmavá. Jedna je bohatá a druhá chudá. Oženíte se napřed s tou chudou a potom s tou bohatou. Musíte se varovat vody, co jen budete moct, a nevydávat se v nebezpečnosti, neboť ve hvězdách je psáno, že nakonec budete pověšen.“

Když jsem rozžehl svíčku a vyšel toho večera nahoru do své světnice, seděl tam táta – v životní velikosti.

KAPITOLA 5

Zavřel jsem za sebou dveře. Potom jsem se otočil – a spatřil jsem ho. Vždycky jsem se ho bál, protože mě tolik tloukl. A myslel jsem si, že i teď mám nahnáno; ale za chvíli vidím, že jsem se mýlil – totiž po prvním úleku, který mi vyrazil dech, jak se říká, protože to přišlo tak náhle, jsem viděl, že z něho mám tak málo strachu, že to ani nestojí za řeč.

Bylo mu skoro padesát a vypadal na to. Pačesy měl dlouhé, spečené a zamaštěné; padaly mu i přes tvář a oči mu prosvítaly jakoby psím vínem. Vlasy byly černé, ani trochu šedivé; a černé byly i kníry, které se mísily s vlasy. Tvář – pokud ji bylo vidět – byla bezbarvá; ne bílá jako tváře jiných bílých lidí. Byla bílá, až se člověku z toho dělalo nanic, až člověku naskakovala husí kůže. Byla bílá jako houba nebo jako rybí břicho. Pokud šlo o jeho šaty, byly to hadry – nic víc než hadry. Seděl